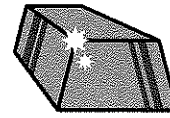

★ 1 Schrijf het stoffelijk bijvoeglijk naamwoord op.

- 1 een kroon van goud
een gouden kroon
- 2 een bunker van beton
een _____ bunker
- 3 een jurk van fluweel
een _____ jurk
- 4 een doosje van glas
een _____ doosje
- 5 een zakdoek van papier
een _____ zakdoek
- 6 een medaille van brons
een _____ medaille

Dit ga je leren

Je leert hoe je stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden schrijft.

gouden

Dit moet je weten

Een stoffelijk bijvoeglijk naamwoord zegt waarvan een zelfstandig naamwoord is gemaakt.

Een gewoon bijvoeglijk naamwoord eindigt op e.

Een stoffelijk bijvoeglijk naamwoord eindigt op en.

Een mooie ring van goud is een mooie, gouden ring.

★ 2 Schrijf het bijvoeglijk naamwoord op.

- 1 Breng al je oud^o spullen naar ons.
- 2 Sla hier een grot^o slag.
- 3 Of je nu een koper^o lamp zoekt, een marmer^o schouw of een setje zeldzam^o filmplaatjes.
- 4 Ooit vonden we een diamant^o speld op een simpel katoen^o jurkje.
- 5 In een onoverzichtelijk^o stapel papier achter een kartonn^o poppenhuis uit de jaren '30.
- 6 En in een vuilniszak vol afgedrag^o kleren een mooi^o zijd^o blouse.
- 7 Pas gerust. Zoek een passen^o hoek.
- 8 Kijk in de verweerd^o spiegel of het strooi^o hoedje je staat.
- 9 Of dat linn^o jasje.
- 10 Elk^o week hebben we nieuwe verrassingen.
- 11 Aan sommig^o spullen zit een lang verhaal.

oude

De tegenwoordige tijd hij-vorm en het voltooid deelwoord van zelfde-klankwerkwoorden met een voorvoegsel.

werkwoord	zelfde klank met voorvoegsel		
	benoemen	vertellen	ontsporen
tegenwoordige tijd hij-vorm	hij benoemt	hij vertelt	hij ontspoord
voltooid deelwoord	hij heeft benoemd	hij heeft verteld	hij is ontspoord

★ 1 Vul het schema in.

werkwoord	tegenwoordige tijd hij-vorm	voltooid deelwoord
herstellen	Hij <i>herstelt</i> het dak.	Hij heeft het dak _____.
verbouwen	Hij _____ ons huis.	Hij heeft ons huis _____.
vertellen	Hij _____ wat het kost.	Hij heeft het _____.
bereiken	De rommel _____ na drie weken een hoogtepunt.	De rommel heeft een hoogtepunt _____.
gebruiken	De man _____ de verkeerde materialen.	Hij heeft de verkeerde materialen _____.
veroorzaken	Gelukkig _____ hij geen grote schade.	Hij heeft geen grote schade _____.
betalen	Mijn vader _____ te veel.	Hij heeft te veel _____.

★ 2 Vul de goede vorm van het werkwoord in. Kies uit verleden tijd en voltooid deelwoord.

- 1 **verbreken** Thomas *verbrak* vorige maand zijn verkering met Geike.
- 2 **beheersen** Dagenlang _____ hun ruzie het schoolplein.
- 3 **beschuldigen** Jeffrey _____ Thomas van oneerlijkheid.
- 4 **bemoeien** Elvira heeft zich juist met Geike _____.
- 5 **verstoppn** Geike had zich na de breuk voor iedereen _____.
- 6 **bespreken** Elvira _____ met haar hoe stom jongens zijn.
- 7 **bedreigen** Thomas heeft Elvira na schooltijd _____.
- 8 **herstellen** De meester heeft de vrede _____.
- 9 **bespreken** Hij _____ zijn eigen eerste verkering in de klas!
- 10 **benadrukken** Hij heeft vooral ieders eigen vrijheid _____.
- 11 **beseffen** Maar we hebben ook _____ dat je een ander niet moet kwetsen.

★ 1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

- accu effect energie defensie
commandant interesse moreel

1 Mijn broer heeft een baan bij defensie.

defensie

2 Hij had altijd al interesse voor het leger.

3 Hier kan hij zijn energie kwijt.

4 De commandant laat de soldaten eindeloos afzien.

5 Dat schijnt goed voor hun moreel te zijn.

6 Ik zie nog weinig effect op mijn broer.

7 In het weekend laadt hij zijn accu op voor de tv.

★ 2 Een of twee klinkers of medeklinkers? Schrijf het woord op.

Nu 1 maand gratis krant!

1 populair abonnement

populair

Loog Wendela over erfenis?

2 schandelijke details

Heden den zevenden Februari negentien honderd en één heb ik ...

3 historisch document

'Daar klonk een ijzelijke gil'

4 spannende formering

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een lange klank of een korte klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

jager

bakker

leraressen

Dit moet je weten

- Verdeel het woord in klankgroepen.
- Hoor je aan het eind van een klankgroep een lange klank, dan schrijf je de lange klank met één teken: lera
- Hoor je aan het eind van een klankgroep een korte klank, dan schrijf je achter de korte klank twee dezelfde medeklinkers: ressen
- Je schrijft het hele woord: leraressen

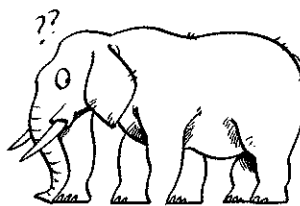
Gebruik de spellinghulp jager of bakker.

Olie is lichter dan water

5 wetenschappelijke bewijzing

Een bron dicht bij de familie meldt ...

6 anonieme bronnen

7 iusie of werheid?

De verleden tijd enkelvoud en het bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord van zelfdeklankwerkwoorden met een voorvoegsel.

werkwoord	zelfde klank met voorvoegsel		
	beantwoorden	vergroten	ontmoeten
verleden tijd e.v.	ik beantwoordde	ik vergrootte	ik ontmoette
bijv. gebruikt volt. deelwoord	de beantwoorde brief	de vergrote foto	de ontmoete vriend

★ 1 Vul het schema in.

werkwoord	verleden tijd enkelvoud	bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord
bekladden	Dion <i>bekladde</i> _____ een bus.	de _____ bus
verraden	Een vrouw _____ hem.	de _____ dader
berichten	Ze _____ de politie.	de _____ politie
verwachten	Dion _____ straf.	de _____ straf
verplichten	De politie _____ hem tot taakstraf.	de _____ taakstraf
bevrijden	Dat _____ hem van een celstraf.	de _____ Dion

★ 2 Vul de goede vorm van het werkwoord in.

- 1 belanden Dion *belandde* _____ bij de groendienst.
- 2 begeleiden Daar werd hij door Jim _____.
- 3 verwachten Hij _____ een heel strenge man.
- 4 ontmoeten Maar de _____ persoon was vol humor.
- 5 belanden Dion _____ in een gezellig wereldje.
- 6 beïnvloeden Dat heeft zijn houding echt _____.
- 7 verzetten Het _____ werk zette hem aan het denken.
- 8 belanden Dat in de struiken _____ vuil hoorde daar toch niet!
- 9 beraden Hij _____ zich op zijn eigen gedrag.
- 10 benutten Hij _____ zijn straf om er beter van te worden.
- 11 benutten De goed _____ taakstraf was eigenlijk best leuk.
- 12 geschieden Zo _____ het dat Dion niks meer bekladde.
- 13 verspreiden Sindsdien heeft hij zijn graffiti op papier _____.
- 14 verspreiden De _____ schilderijen worden erg gewaardeerd.

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met x schrijft.

taxi

Dit moet je weten

Bijna alle woorden met x zijn leenwoorden uit het Latijn.

Je hoort **ks**, je schrijft x.

★ 1 Schrijf het woord op.

Kies uit:

- exact
- examen
- excuus
- exemplaar
- experiment
- explosie
- expres

- 1 Marthe doet een spannend e_____ in het schuurtje.
- 2 Ze mengt twee stoffen die dan een kleine e_____ geven.
- 3 Dat gaat niet per ongeluk, maar e_____.
- 4 Het is niet gevaarlijk als je de aanwijzingen e_____ volgt.
- 5 Marthe heeft een e_____ van een boek met scheikundeproefjes.
- 6 Dat is een goed e_____ voor haar ouders.
- 7 Later gaat ze haar e_____ in scheikunde afsluiten met een 10!

experiment

★ 2 x, ks of ct? Schrijf het woord op.

- 1 Axel wil zijn idool een serenade op zijn saxofoon brengen.
- 2 Hij heeft een comple_____ plan bedacht.
- 3 Zijn idool wordt e_____treem goed beveiligd.
- 4 De begeleiding is niet bepaald fle_____ibel.
- 5 Maar opgeven is ni_____ voor Axel.
- 6 Hij is ervan overtuigd dat hij het voor elkaar gaat bo_____en!
- 7 En in Lu_____emburg gaat hij zijn plan uitvoeren.
- 8 Met een mi_____ van spanning en angst gaat Axel over tot a_____ie.
- 9 De rea_____ie op zijn serenade is nogal heftig.
- 10 Het hotelcomple_____ wordt ontruimd.
- 11 'Rela_____,' zegt Axel, 'ik schrijf stra_____ een lied speciaal voor mijn idool.'
- 12 Daarin bied ik rechtstree_____ mijn e_____cuses aan.'

saxofoon

Het tegenwoordig deelwoord.

	lopen	fietsen
hele werkwoord	lopen	fietsen
tegenwoordig deelwoord	een lopend vuurtje de lopende band	een fietsend kind de fietsende vrouw

★ 1 Vul het schema in.

werkwoord	tegenwoordig deelwoord
sporten	Met verbazing kijk ik naar <i>sportende</i> mensen.
zuchten	Al die _____ mannen en vrouwen.
zweten	Al die _____ lichamen!
lopen	Van joggen krijg ik _____ ogen,
branden	_____ longen,
bloeden	_____ blaren!
uitputten	Voor mij dus geen _____ activiteiten.
onthaasten	Liever een _____ wandeling.

★ 2 Schrijf het tegenwoordig deelwoord op.

Actieplan pesten

- 1 **verontrusten** We krijgen de laatste tijd *verontrustende* berichten.
- 2 **pesten** _____ leerlingen tiranniseren de anderen.
- 3 **lijden** Eén _____ voorwerp is al van school gegaan.
- 4 **ontvluchten** We moeten iets doen tegen de school _____ kinderen.
- 5 **verwoesten** Zoiets heeft een _____ uitwerking op de school.
- 6 **inleiden** Daarom voeren we _____ gesprekken met de klassenmentoren.
- 7 **opletten** Die krijgen een _____ rol.
- 8 **aftasten** We gaan op een _____ manier de pestkoppen aanspreken.
- 9 **opvoeden** Eventueel volgt een _____ gesprek met hun ouders.
- 10 **belasten** We willen uitdrukkelijk geen _____ verhalen.
- 11 **voorlichten** Dan krijgen alle klassen _____ lessen.
- 12 **afronden** Na een maand is er een _____ evaluatie.
- 13 **samenvatten** _____ wil ik zeggen: zaai vooral geen paniek.